

Derinimo pažyma

Dėl LRV kanceliarijos Teisės grupės LRV kanceliarijos Teisės grupės 2019-07-29 išvadoje Nr. NV-2210 (antra išvada) ir 2019-11-22 išvadoje Nr. NV-3279 (trečia išvada) pateiktos pastabos, ir VŠĮ „Klaipėdos krašto kultūros paveldo išsaugojimo fondas“ 2018-11-25 rašte pateiktų pastabų

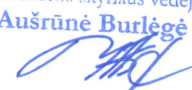
LRV kanceliarijos Teisės grupės 2019-07-29 išvadoje Nr. NV-2210 (antra išvada) ir 2019-11-22 išvadoje Nr. NV-3279 (trečia išvada) pateiktos pastabos	
Pastaba, į kurią neatsižvelgta	Kodėl neatsižvelgta
<p>2. Nutarimo projektu tvirtinamo Sprendimų dėl buvusių sodybų atstatymo gamtiniuose ir kompleksiniuose draustiniuose ir valstybiniuose parkuose priėmimo tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) 2 punkte siekiama nustatyti, kad <i>sprendimus dėl buvusių sodybų atstatymo valstybės įsteigtose saugomose teritorijose priima šių saugomų teritorijų direkcijos, o dėl buvusių sodybų atstatymo savivaldybių tarybų įsteigtose saugomose teritorijose – savivaldybių administracijos.</i></p> <p>Pagal Vietos savivaldos įstatymo 3 straipsnio 7 dalį <i>savivaldybių funkcijos – Konstitucijos nustatytos, šio ir kitų įstatymų savivaldybėms priskirtos vietos valdžios, viešojo administravimo ir viešųjų paslaugų teikimo funkcijos.</i> Taigi savivaldybei (jos vykdomosioms institucijoms) funkcijas gali nustatyti tik įstatymai, taip pat atitinkamos funkcijos gali būti įtvirtintos tiesiogiai Konstitucijoje. Pažymėtina, kad iš Nutarimo projekto preambulėje nurodomo jo priėmimo įstatyminio pagrindo neišplaukia Aprašo 2 punkte nurodyta savivaldybės administracijai siūloma įtvirtinti kompetencija (funkcijos).</p> <p>Taip pat pažymėtina, kad savivaldybės vykdo tik joms įstatymuose ir Konstitucijai nustatytas funkcijas, kurios dar skirstomos į savarankiškas, valstybines (valstybės perduotas savivaldybėms), kurių finansavimą privalo užtikrinti valstybė tuo atveju, kai tam tikrą funkciją perleidžia (nustato) savivaldybėms. Šiuo atveju, neaišku, kokio įstatymo pagrindu Aprašo 2 punkte savivaldybės administracija nurodytą funkciją vykdytų, taip pat neaišku, kokio pobūdžio ta funkcija būtų laikytina (savarankiška ar valstybės perduotą). Šiuo aspektu turėtų būti tikslinamas Projektų teikimas, o tuo atveju, jeigu būtų nustatyta, jog trūksta įstatyminio pagrindo tokiai funkcijai vykdyti – siūlytina tikslinti Saugomų teritorijų įstatymą įtvirtinant tokią vietos savivaldos funkciją.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p><u>Dėl savivaldybių administracijų įtraukimo į sprendimų priėmimą:</u> pirminiame LRV nutarimo projekte buvo numatyta, kad nuostatos dėl buvusių sodybų atstatymo bus taikomos tik valstybiniuose gamtiniuose ir kompleksiniuose draustiniuose. LR teisingumo ministerija, išnagrinėjusi pirminį LRV nutarimo projektą, 2017-08-17 raštu Nr. (1.8.E)2T-719 pateikė pastabą: „<i>Atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo (toliau – Įstatymas) 9 straipsnio 3 dalyje reglamentuojama statyba gamtiniuose ir kompleksiniuose draustiniuose, projekto nuostatos, kuriomis numatoma, jog projekto ir juo tvirtinamo Sprendimų dėl buvusių sodybų atstatymo valstybiniuose gamtiniuose ir kompleksiniuose draustiniuose ir valstybiniuose parkuose priėmimo tvarkos aprašo (toliau – aprašas) teisinis reguliavimas būtų taikomas valstybiniuose gamtiniuose ir kompleksiniuose draustiniuose galėtų būti vertinamos kaip susiaurinančios minėtą įstatyminį reguliavimą (žr. Įstatymo 8 straipsnio 6 dalį). Siūlytina šiuo aspektu patikslinti projektą</i>“.</p> <p>Atsižvelgiant į šią Teisingumo ministerijos pastabą, LRV nutarimo projektas buvo papildytas nuostatomis, kad savivaldybių administracijos priima sprendimus dėl buvusių sodybų atstatymo savivaldybių tarybų įsteigtose saugomose teritorijose.</p> <p>Taip pat, manytina, kad LRV nutarimo projekte numatomos funkcijos savivaldybių administracijoms yra priskirtinos <i>savarankiškosioms</i> funkcijoms remiantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 25 punktu („25. savivaldybės saugomų teritorijų steigimas, apsauga ir tvarkymas;“). Taip pat Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 27 straipsnio 7 dalyje nurodyta, kad „7. Regioninių parkų direkcijas taip pat gali steigti savivaldybių tarybos. Apsaugos ir tvarkymo veiklą savivaldybių draustiniuose ir savivaldybių paveldo objektuose organizuoja savivaldybės“.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, kad yra analogija LR miškų įstatyme, kurio 11 straipsnio 1 dalyje nurodyta: „Miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis tvarką nustato Vyriausybė“.</p>

	<p>Igyvendinant LR miškų įstatymo nuostatas, 2011 m. rugsėjo 28 d. priimtas LRV nutarimas Nr. 1131 „Dėl Miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis ir kompensavimo už miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis tvarkos aprašo patvirtinimo ir kai kurių Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų pripažinimo netekusiais galios“, kuris buvo pakeistas 2017-11-15 LRV nutarimu Nr. 924. Teikiant minėto nutarimo pakeitimo projektą, LRVK nepateikė Aplinkos ministerijai tokių pastabų, kaip dėl nutarimo projekto „Dėl sprendimų priėmimo dėl buvusių sodybų atstatymo gamtiniuose ir kompleksiniuose draustiniuose ir valstybiniuose parkuose priėmimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.</p>
VŠĮ „Klaipėdos krašto kultūros paveldo išsaugojimo fondas“ 2018-11-25 rašte pateiktos pastabos	
Pastaba, į kurią neatsižvelgta	Kodėl neatsižvelgta
<p>1. ST įstatyme numatyta, kad naudotini kartografiniai dokumentai (daugiskaita) iš valstybinių archyvų (daugiskaita). Tad nurodymas tikslios institucijos „Valstybės archyvas“ kaip vienintelės įstaigos kurio vadovas išduoda „pažymas“ yra ST įstatymo raidės neatitinkanti norma. Juolab, kad ši institucija (Valstybės archyvas) sistemingai nesaugo kartografinių dokumentų. Tokiu būdu prieš siūlant tvarką vienai ar kitai institucijai suteikti prievolės reiktų bent gauti atitinkamos institucijos sutikimą ir patvirtinimą teikti tokias paslaugas (kompetencijos ribose) gyventojams – t.y. išduoti pažymas patvirtinančias/paneigiančias kartografinių dokumentų pagrindu apie buvusias sodybas viename ar kitame žemės sklype buvimą.</p>	<p>Neatsižvelgta. Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo 2 str. 2 d. nustato, kad „archyvas – įstaiga ar jos struktūrinis padalinys arba kita sukaupytų dokumentų saugojimo vieta.“, konkrečiai nenustatant jokios įstaigos kaip juridinio asmens. Pagal minėto įstatymo 7 str. „Valstybės archyvai yra biudžetinės įstaigos, pavaldžios ir atskaitingos Lietuvos vyriausiajam archyvarui. Valstybės archyvus įstatymų nustatyta tvarka steigia, valstybės archyvų nuostatus tvirtina Vyriausybė“.</p>
<p>2. Be to, ar buvo suvokta ir/ar įsitikinta kokios ST įstatyme paminėtų „valstybės archyvų“ kompetencijos kartografinių duomenų saugojime, naudojime ir pan. Todėl keistai atrodo kad „tvarkos apraše“ net nepaminėta Nacionalinės žemės tarnybos ir valstybės įmonės Distancinių tyrimų ir geoinformatikos centro „GIS-Centras“ bei kitų įstaigų ir įmonių geodezinės ir kartografinės veiklos kompetencija (kurios pagal LIETUVOS RESPUBLIKOS GEODEZIJOS IR KARTOGRAFIJOS ĮSTATYMO 10 ir 11 straipsnius yra atsakingos už valstybės ir savivaldybių archyvinės kartografinės medžiagos (dokumentus) saugojimą (archyvavimą) ir jais disponuoja.</p>	<p>Minimos įmonės pagal Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymą nėra laikomos valstybės archyvais, todėl jų nurodymas teisės akto projekte prieštarautų LR saugomų teritorijų įstatymo 2 straipsnio 52 daliai. Pagal LR dokumentų ir archyvų įstatymo 15 straipsnio nuostatas minimos įmonės (ar jų steigėjai) privalo perduoti dokumentus valstybės archyvams.</p>
<p>3. Tvarkos apraše kaip kompetentingas institucijas galinčias suteikti buvusios sodybos buvimo faktą ir vietą patvirtinančius dokumentus nurodyti „institucijų saugančių valstybės teritorijos archyvinę geodezinę ir kartografinę medžiagą vadovų ar jų įgaliotų asmenų patvirtintą pažymą su kartografinio palyginimo planu, kuriame nurodoma esamos sklypo ribos su jų koordinatėmis</p>	<p>Neatsižvelgta. LR saugomų teritorijų įstatyme (2 straipsnio 52 punktas) įteisinta sąvoka: „Buvusi sodyba – vieta žemės sklypo dalyje, kurioje faktiškai buvo teisėtai pastatytas vieno ar dviejų butų gyvenamosios paskirties pastatas (namas) su jo priklausiniais ar be jų, tačiau neišliko</p>

<p><i>bei buvusios sodybos ribos su jų koordinatėmis, kiemo centro koordinate bei nustatyto (ar numanomo) buvusio gyvenamo namo (vienbučio ar dvibučio gyvenamo namo) centro koordinate. Prie teikiamos medžiagos pridedamos ir archyvinių kartografinių dokumentų kopijos.“</i></p>	<p>dėl susidariusių aplinkybių (nugriautas, sugriuvo, sudegė ar kitaip sunyko), kai jo buvimo faktas ir vieta nustatyta pagal <u>valstybės archyvuose saugomus kartografinius dokumentus</u>, o jeigu jie neišlikę, – nustatant juridinį faktą teismo sprendimu.“</p>
<p>4. Taip pat siūloma, minimo dokumento apimtyje, apibrėžti sąvokas kas yra „<u>valstybės archyvai saugantys kartografinius dokumentus</u>“ t.y.: <i>valstybės archyvai saugantys kartografinius dokumentus</i> – įstaigos, kurios pagal savo kompetenciją privalo (yra įgaliotos, ar joms suteikta patikėjimo teisė) valdyti, naudoti, saugoti ir tvarkyti valstybei ir/ar savivaldybėms nuosavybės teise priklausančius kartografiniai dokumentai (teritorijos archyvinė geodezinė ir kartografinė medžiaga).</p>	<p>Neatsižvelgta. Ne šio teisės akto reguliavimo sritis. Valstybės archyvų funkcijos ir veiklos sritys apibrėžtos LR dokumentų ir archyvų įstatymo 5 straipsnio 4 dalyje.</p>

 Aplinkos ministras
 Aušrinė Burlėgė
 2020-01-24

Teisėkūros skyriaus vedėja
 Aušrinė Burlėgė

 vykdanči
 Administravimo departamento
 direktorės funkcijas
 20200115